

Det nya statliga lantmäteriet

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2007/08:134 Det nya statliga lantmäteriet samt en motion som väckts med anledning av propositionen.

I propositionen föreslås de lagändringar som behövs med anledning av att regeringen avser att sammanföra de statliga lantmäterimyndigheterna i länen och Lantmäteriverket till en statlig lantmäterimyndighet. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 september 2008. Regeringen föreslår också att riksdagen godkänner att Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken vid den statliga lantmäterimyndigheten säljs.

Civilutskottet delar regeringens uppfattning att en sammanföring av Lantmäteriverket och de 21 lantmäterimyndigheterna i länen bör komma till stånd och tillstyrker med en lagteknisk justering regeringens förslag. Utskottet anser även att riksdagen bör godkänna regeringens förslag att Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken vid den statliga lantmäterimyndigheten säljs.

I en reservation (s, v, mp) motsätter sig reservanterna de föreslagna försäljningarna.

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Lagändringar med anledning av det nya statliga lantmäteriet

Riksdagen antar regeringens förslag till

- a) lag om ändring i miljöbalken,
 - b) lag om ändring i jordabalken med den ändringen att bestämmelsen i 19 kap. 37 § får den lydelse som utskottet föreslår i bilaga 3,
 - c) lag om ändring i utökningsbalken,
 - d) lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970:1988),
 - e) lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter,
 - f) lag om ändring i lagen (1979:217) om allmän folk- och bostadsräkning år 1980,
 - g) lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
 - h) lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
 - i) lag om ändring i lagen (1984:531) om 1985 års folk- och bostadsräkning,
 - j) lag om ändring i lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990,
 - k) lag om ändring i lagen (1994:448) om pantbrevsregister,
 - l) lag om ändring i lagen (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet,
 - m) lag om upphävande av lagen (1995:1395) om ny beteckning på Statens lantmäteriverk och Centralnämnden för fastighetsdata,
 - n) lag om upphävande av lagen (1995:1396) om ny beteckning på fastighetsbildningsmyndighet, fastighetsregistermyndighet och överlantmäterimyndighet,
 - o) lag om ändring i lagen (1999:292) om avveckling av stadgad åborätt och landgille,
 - p) lag om ändring i lagen (2000:224) om fastighetsregister,
 - q) lag om ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister.
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:134 punkterna 1 och 3–17 samt bifaller delvis proposition 2007/08:134 punkt 2.

2. Avyttring av uppdragsverksamheten

Riksdagen godkänner att Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken vid den statliga lantmäterimyndigheten säljs. Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:134 punkt 18 och avslår motion 2007/08:C3.

Reservation (s, v, mp)

Stockholm den 22 maj 2008

På civilutskottets vägnar

Carina Moberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Carina Moberg (s), Inger René (m), Ewa Thalén Finné (m), Johan Löfstrand (s), Andreas Norlén (m), Christina Oskarsson (s), Hillevi Larsson (s), Christine Jönsson (m), Yvonne Andersson (kd), Egon Frid (v), Ameer Sachet (s), Lars Tysklind (fp), Jan Lindholm (mp), Katarina Brännström (m), Eva Sonidsson (s), Maria Kornevik Jakobsson (c) och Camilla Lindberg (fp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 19 juni 2002 att tillkalla en särskild utredare med uppgift bl.a. att lämna förslag till i vilka organisatoriska former olika delar av den lantmäterianknutna verksamheten lämpligen bör bedrivas (dir. 2002:86). Utredningen, som antog namnet Lantmäteriutredningen, redovisade i betänkandet Lantmäteriet – nya vägar för ökad samhällsnytta (SOU 2003:111) överväganden och förslag för den statligt bedrivna lantmäteri-verksamheten.

Förslagen i betänkandet behandlades i propositionen Lantmäteriverksamheten (prop. 2005/06:5). I den propositionen gjordes bedömningen att Lantmäteriverket och de 21 länsvisa lantmäterimyndigheterna bör sammanföras till en myndighet. Regeringens bedömning i denna del föranledde inte några invändningar vid riksdagsbehandlingen (bet. 2005/06:BoU4, rskr. 51)

Regeringen aviserar i den nu aktuella propositionen sin avsikt att fullfölja sammanslagningen av de statliga lantmäterimyndigheterna till en myndighet. Sammanslagningen föranleder de lagändringar som behandlas i denna proposition. De föreslagna lagändringarna är enligt regeringen så enkla att Lagrådets hörande inte har erfordrats.

I propositionen behandlas därutöver frågan om att sälja Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken vid det nuvarande Lantmäteriverket.

Inför beredningen av ärendet har viss kompletterande information inhämtats från Miljödepartementet om verksamheten vid de enheter som är aktuella för försäljning.

Utskottets överväganden

Lagändringar med anledning av det nya statliga lantmäteriet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag med en lagteknisk justering.

Bakgrund

Den statliga lantmäteriverksamheten omfattar Lantmäteriverket och en lantmäterimyndighet i varje län. Denna organisation infördes den 1 januari 1996 (prop. 1993/94:214, bet. BoU19, rskr. 375). Vid sidan om den statliga lantmäteriverksamheten finns det 38 kommunala lantmäterimyndigheter med ansvar för fastighetsbildning och fastighetsregistrering inom respektive kommun.

I propositionen Lantmäteriverksamheten (prop. 2005/06:5) gjordes bedömningen att Lantmäteriverket och de 21 lantmäterimyndigheterna i länen borde sammanföras till en myndighet men att den frågan också hörde samman med överföringen av huvudmannaskapet för inskrivningsverksamheten. Regeringens bedömning i denna del föranledde inte några invändningar vid riksdagsbehandlingen (bet. 2005/06:BoU4, rskr. 51).

Riksdagen har tidigare i vår fattat beslut om de lagändringar som är nödvändiga för att huvudmannaskapet för inskrivningsverksamheten ska kunna flyttas från Domstolsverket till Lantmäteriverket (prop. 2007/08:54, bet. CU16, rskr. 148).

Propositionen

I propositionen förklarar regeringen sin avsikt att nu fullfölja sammanföringen av de statliga lantmäterimyndigheterna till en myndighet. Enligt propositionen kommer denna sammanföring ge en tydligare organisation, högre flexibilitet, bättre resursutnyttjande, bättre förutsättningar för effektivisering och kvalitetsutveckling av den regionala och lokala verksamheten samt bättre förutsättningar för enhetlighet i handläggningen och tillämpningen av regelverket.

Sammanföringen till en ny statlig lantmäterimyndighet föranleder regeringen att föreslå ändringar i den lagtext där Lantmäteriverket nämns eller där lantmäterimyndigheterna i länen är särskilt utpekade. Några ändringar behövs också där texten inte avser den statliga lantmäterimyndigheten utan enbart de kommunala lantmäterimyndigheterna.

I korthet innebär de föreslagna lagändringarna följande.

I bestämmelser där myndighetsnamnet "Lantmäteriverket" förekommer byts detta ut mot "den statliga lantmäterimyndigheten". Där ordet "verket" förekommer som kortform för Lantmäteriverket byts ordet ut mot "den statliga lantmäterimyndigheten" eller "myndigheten". Lagtexten ändras så att den kommunala lantmäterimyndigheten skiljs från den statliga lantmäterimyndigheten och så att det framgår att det statliga lantmäteriet är en enda myndighet. Ordet "fastighetsbildningsmyndighet" byts ut mot "lantmäterimyndighet". Uttrycket "centralnämnden för fastighetsdata" byts ut mot "den statliga lantmäterimyndigheten". Två lagar om ny beteckning på myndigheter som ska ingå i den statliga lantmäterimyndigheten upphävs.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 september 2008.

Utskottets ställningstagande

Bedömningen att Lantmäteriverket och de 21 lantmäterimyndigheterna i länen borde sammanföras till en myndighet redovisades, som framgått ovan, redan hösten 2005 i propositionen Lantmäteriverksamheten (prop. 2005/06:5). I denna proposition gjordes emellertid också bedömningen att sammanslagningen borde anstå en tid i avvaktan på en planerad överföring av huvudmannaskapet för inskrivningsverksamheten. Riksdagens bostadsutskott, som då var ansvarigt utskott för frågor om lantmäteriet, konstaterade i samband med beredningen av ärendet att det förelåg en betydande enighet i fråga om sammanföringen av Lantmäteriverket och de länsvisa lantmäterimyndigheterna (bet. 2005/06:BoU4). Utskottet delade också regeringens uppfattning att denna omstrukturering lämpligen borde ske efter överföringen av huvudmannaskapet för inskrivningsverksamheten till Lantmäteriverket. Som framgått ovan har riksdagen tidigare i vår fattat beslut om de lagändringar som är nödvändiga för att huvudmannaskapet för inskrivningsverksamheten ska kunna flyttas från Domstolsverket till Lantmäteriverket.

Civilutskottet delar regeringens uppfattning att en sammanföring av Lantmäteriverket och de 21 lantmäterimyndigheterna i länen nu bör komma till stånd. Utskottet tillstyrker således regeringens lagförslag.

Under ärendets beredning har utskottet noterat att den i förevarande proposition föreslagna ändringen i 19 kap. 37 § andra stycket jordabalken redan har beslutats (prop. 2007/08:54, bet. CU16, rskr. 148, SFS 2008:153) och träder i kraft den 1 juni 2008. Regeringens förslag till ändring i jordabalken (lagförslag 2) bör därför antas med den lagtekniska justering som framgår av utskottets förslag till riksdagsbeslut punkt 1 b och bilaga 3. Utskottet utgår från att noterna till lagförslag 2 korrigeras i samband med promulgeringen.

Avyttring av uppdragsverksamheten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens förslag att Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken vid den statliga lantmäterimyndigheten säljs.

Jämför reservation (s, v, mp).

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen ska godkänna att Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken vid den statliga lantmäterimyndigheten säljs.

Som bakgrund till förslaget hänvisar regeringen till propositionen Lantmäteriverksamheten (prop. 2005/06:5) där en bedömning gjordes om att innehållet och inriktningen på den statliga lantmäterimyndighetens uppdragsverksamhet bör förtydligas och avgränsas. Bedömningen innebar vidare att den uppdragsverksamhet som bedrivs bl.a. bör ha anknytning till den grundläggande läges- och fastighetsanknutna informationen. Dessutom bör verksamheten inte lämpligare kunna bedrivas i annan form. För verksamhet där andra aktörer finns är det, enligt proposition 2005/06:5, naturligt att den statliga lantmäterimyndigheten på sikt begränsar sin verksamhet.

Regeringen bedömer i den nu aktuella propositionen att de delar av den statliga lantmäterimyndighetens uppdragsverksamhet som omfattar Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken lämpligare bedrivs i annan form och därför bör avyttras.

Motionen

I motion 2007/08:C3 föreslår Carina Moberg m.fl. (s) att riksdagen inte ska godkänna regeringens förslag om försäljning av Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken. Motionärerna menar att det i propositionen borde ha redovisats ett bättre beslutsunderlag och en analys till grund för det ställningstagande regeringen gjort i denna del. Motionärerna anser vidare att regeringen felaktigt hävdat att regeringsförslaget överensstämmer med övervägandena i den aktuella frågan i en tidigare utredning (SOU 2003:111). Enligt motionen ansåg utredaren att förlagsverksamheten bör ses som en del av Lantmäteriverkets kärnverksamhet och därför borde behållas.

Utskottets ställningstagande

I den motion som väckts med anledning av propositionen anfördes att det beslutsunderlag som förelagts riksdagen i fråga om försäljning av den aktuella verksamheten är alltför knapphändig. Utskottet kan till viss del ha förståelse för denna synpunkt. Det är givetvis önskvärt att ett tillräckligt utförligt underlag för riksdagsledamöternas ställningstaganden presenteras när olika frågor underställs riksdagen för beslut.

För att tillgodose motionärernas önskemål har det inför beredningen av detta ärende inhämtats visst kompletterande material från Miljödepartementet. Det gäller bl.a. en beskrivning av verksamheten vid de enheter som är aktuella för försäljning samt en mer utförlig beskrivning av de tidigare överväganden i frågan som har redovisats dels i utredningen Lantmäteriet – nya vägar för ökad samhällsnytta (SOU 2003:111), dels i den proposition om lantmåteriverksamheten som lades fram av den tidigare regeringen (prop. 2005/06:5).

Av det kompletterande underlaget (Miljödepartementet, PM 2008-04-29) framgår att det nu aktuella regeringsförslaget om försäljning i huvudsak följer det tidigare utredningsförslaget och ligger i linje med den tidigare regeringens bedömning i proposition 2005/06:5, samt den fortsatta ordning för frågans beredning som förutskickades där. Den dåvarande regeringen ansåg att ett marknads- och konkurrensråd borde inrättas vid Lantmäteriverket med uppgift att utarbeta en samlad marknads- och konkurrenspolicy för verkets uppdragsverksamhet. Regeringen beslutade den 15 mars 2007 om inrättandet av ett sådant råd och Lantmäteriverket har arbetat vidare med att anpassa uppdragsverksamheten i enlighet med de riktlinjer som riksdag och regering har lagt fast. Lantmäteriverket har som ett led i sitt uppdrag att avgränsa uppdragsverksamheten bl.a. undersökt möjligheten att avyttra kartverksamheten samt utarbetat ett förslag om försäljning som inkluderar förlagsverksamheten.

Civilutskottet anser att den uppdragsverksamhet som i dag finns inom Lantmäteriverket och som lämpligare bedrivs i annan form bör avyttras. Frågan om avgränsning av den verksamhet som bör komma i fråga för försäljning har, som framgått ovan, beretts i flera steg och lett fram till det nu aktuella regeringsförslaget. Utskottet kan konstatera att de invändningar mot förslaget som finns i motion 2007/08:C3 (s) till stor del utgår från överväganden som gjordes i ett tidigt skede av denna beredning. Motionärerna uttrycker även en oro för den framtida tillgången till de allmänna kartorna. Utskottet delar inte denna oro och har inte skäl att göra en annan bedömning än regeringen i sakfrågan om försäljningen av den aktuella verksamheten.

Civilutskottet anser att riksdagen bör godkänna regeringens förslag att Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken vid den statliga lantmåterimyndigheten säljs. Utskottets ställningstagande innebär att motion 2007/08:C3 bör avslås.

Reservation

Avyttring av uppdragsverksamheten, punkt 2 (s, v, mp)

av Carina Moberg (s), Johan Löfstrand (s), Christina Oskarsson (s), Hillevi Larsson (s), Egon Frid (v), Ameer Sachet (s), Jan Lindholm (mp) och Eva Sonidsson (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen godkänner inte att Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken vid den statliga lantmäterimyndigheten säljs. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:C3 och avslår proposition 2007/08:134 punkt 18.

Ställningstagande

Kartfrågorna berör oss alla. Aldrig förr har behovet av geografisk information varit så stort som i informationsåldern och GPS-mottagarnas tidevarv. Samtidigt fyller de tryckta kartorna fortfarande en viktig funktion på en rad olika samhällsområden. Det har sedan länge varit närmast en självklarhet att det är staten som svarar för att ta fram denna grundläggande information. Det borde mot denna bakgrund också vara en självklarhet att eventuella förändringar i huvudmannaskapet för kartverksamheten inte kommer till stånd utan en ingående analys av konsekvenserna av en sådan förändring. Det nu framlagda förslaget tyder emellertid på att en sådan analys inte har genomförts. Det kan i stället befaras att regeringens allmänna ambition att sälja ut statliga företag och verksamheter varit utgångspunkten för propositionen i denna del.

Vi är starkt kritiska till det bristfälliga och delvis felaktiga beslutsunderlag som regeringen presenterat för riksdagen i fråga om förslaget att sälja Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken. Detta förslag beskrivs på mindre än en halv sida i propositionen. Varje form av konsekvensbeskrivning och analys saknas. Som bakgrund hänvisas endast till en tidigare utredning på området samt till allmänna överväganden i fråga om Lantmäteriverkets uppdragsverksamhet i en tidigare proposition. Vi har emellertid kunnat konstatera att denna knapphändiga bakgrund är felaktig. Regeringen hävdar att förslagen i den aktuella utredningen – SOU 2003:111 – överensstämmer med regeringens i den aktuella frågan. Sanningen är emellertid att den särskilde utredaren avrådde från försäljning av Lantmäteriverkets förlagsverksamhet. Utredaren framhöll bl.a. att tillhandahållandet av de allmänna kartorna fortfarande bör ses som en del i Lantmäteriverkets kärnuppgifter likaväl som att tillhandahålla samma material i digital form.

Den brist i beslutsunderlaget som påtalats i motionen föranledde civilutskottets kansli att inför beredningen av detta ärende begära in ett kompletterande underlag från Regeringskansliet. Inte heller i den promemoria i frågan som tillställts utskottet av Miljödepartementet presenteras emellertid ett underlag som tillnärmelsevis kan anses vara tillfyllest. Sammantaget anser vi att det kan uppfattas som en bristande respekt för riksdagen att begära ett godkännande av utförsäljning av statlig verksamhet utan att samtidigt presentera ett godtagbart beslutsunderlag.

Vi anser således att riksdagen inte ska godkänna regeringens förslag om att sälja Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken vid den statliga lantmäterimyndigheten. Det innebär att vi ställer oss bakom förslaget i motion 2007/08:C3.

Vårt ställningstagande till det nu framlagda förslaget innebär inte att vi helt utesluter att en avyttring av delar av den aktuella verksamheten senare kan bli aktuell. Ett sådant ställningstagande måste emellertid grunda sig på en analys och redovisning av konsekvenserna på olika samhällsområden som visar att tillgången på kartmaterial till rimliga kostnader kan garanteras även efter en försäljning. Regeringen kan således återkomma i den aktuella frågan när ett fullständigt beslutsunderlag kan föreläggas riksdagen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2007/08:134 Det nya statliga lantmäteriet:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i miljöbalken.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i jordabalken.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utsökningsbalken.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970:1988).
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1979:217) om allmän folk- och bostadsräkning år 1980.
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i fastighets-taxeringslagen (1979:1152).
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).
9. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1984:531) om 1985 års folk- och bostadsräkning.
10. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990.
11. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:448) om pantbrevsregister.
12. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet.
13. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om upphävande av lagen (1995:1395) om ny beteckning på Statens lantmäteriverk och Centralnämnden för fastighetsdata.
14. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om upphävande av lagen (1995:1396) om ny beteckning på fastighetsbildningsmyndighet, fastighetsregistermyndighet och överlantmäterimyndighet.
15. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1999:292) om avveckling av stadgad åborätt och landgille.
16. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2000:224) om fastighetsregister.
17. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister.
18. Riksdagen godkänner att Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken vid den statliga lantmäterimyndigheten säljs.

Följdmotionen

2007/08:C3 av Carina Moberg m.fl. (s):

Riksdagen avslår regeringens förslag om att godkänna att Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken vid den statliga lantmäterimyndigheten säljs.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att i 20 kap. 2 § miljöbalken¹ ordet ”fastighetsbildningsmyndighet” ska bytas ut mot ”lantmäterimyndighet”.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

¹ Senaste lydelse av 20 kap. 2 § 2006:673.

2 Förslag till lag om ändring i jordabalken

Härigenom föreskrivs att 19 kap. 3 och 37 §§ samt 22 kap. 5 a § jordabalken¹ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2007/08:54

Föreslagen lydelse

19 kap.

3 §²

Inskrivningsärenden ska handläggas av en för landet gemensam inskrivningsmyndighet, om inte regeringen med stöd av 27 § har bestämt något annat. *Lantmäteriverket* ska vara inskrivningsmyndighet. Verksamheten ska bedrivas vid inskrivningskontor. Regeringen meddelar föreskrifter om myndighetens inskrivningskontor och deras verksamhetsområden.

Inskrivningsärenden ska handläggas av en för landet gemensam inskrivningsmyndighet, om inte regeringen med stöd av 27 § har bestämt något annat. *Den statliga lantmäterimyndigheten* ska vara inskrivningsmyndighet. Verksamheten ska bedrivas vid inskrivningskontor. Regeringen meddelar föreskrifter om myndighetens inskrivningskontor och deras verksamhetsområden.

37 §³

Rätt till ersättning av staten har den som lider skada på grund av ett tekniskt fel i fastighetsregistrets inskrivningsdel eller i en anordning som är ansluten till registrets inskrivningsdel hos *Lantmäteriverket*, en lantmäterimyndighet eller en myndighet som avses i 4 kap. 34 a § fastighetsbildningslagen (1970:988).

Ersättningen *skall* efter skälighet sättas ned eller helt falla bort om den skadelidande har medverkat till skadan genom att utan skälig anledning låta bli att vidta åtgärder för att bevara sin rätt eller om den skadelidande på något annat sätt har medverkat till skadan genom eget vållande.

Rätt till ersättning av staten har den som lider skada på grund av ett tekniskt fel i fastighetsregistrets inskrivningsdel eller i en anordning som är ansluten till registrets inskrivningsdel hos *den statliga lantmäterimyndigheten*, en *kommunal* lantmäterimyndighet eller en myndighet som avses i 4 kap. 34 a § fastighetsbildningslagen (1970:988).

Ersättningen *ska* efter skälighet sättas ned eller helt falla bort om den skadelidande har medverkat till skadan genom att utan skälig anledning låta bli att vidta åtgärder för att bevara sin rätt eller om den skadelidande på något annat sätt har medverkat till skadan genom eget vållande.

¹ Balken omtryckt 1971:1209.

² Senaste lydelse 2000:226.

³ Senaste lydelse 2000:226.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***22 kap.****5 a §⁴**

När en inteckning har beviljats, *skall* ett pantbrev utfärdas på grundval av inteckningen. Skriftliga pantbrev utfärdas av inskrivningsmyndigheten, om inte annat följer av lagen (1994:448) om pantbrevsregister. Datapantbrev utfärdas av *Lantmäteriverket*.

När en inteckning har beviljats, *ska* ett pantbrev utfärdas på grundval av inteckningen. Skriftliga pantbrev utfärdas av inskrivningsmyndigheten, om inte annat följer av lagen (1994:448) om pantbrevsregister. Datapantbrev utfärdas av *den statliga lantmäterimyndigheten*.

Om ett datapantbrev utfärdas i stället för ett tidigare utfärdat skriftligt pantbrev, förlorar det skriftliga pantbrevet sin giltighet. Utfärdas ett skriftligt pantbrev i stället för ett tidigare utfärdat datapantbrev, förlorar datapantbrevet sin giltighet.

Det finns särskilda bestämmelser om skyldighet för inskrivningsmyndigheten att utfärda nytt pantbrev eller vilandebevis i stället för dödad sådan handling samt att i visst fall bevilja inteckning och utfärda pantbrev när ersättning på grund av brandförsäkringsavtal tillfallit borgenär som har panträtt för sin fordran.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

⁴ Senaste lydelse 1995:1397.

3 Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 2 och 7 §§ samt 12 kap. 5 § utsökningsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

2 §¹

Pengar samt löpande skuldebrev och annan handling, vars *företeende* utgör villkor för rätt att kräva betalning eller *påkalla fullgörande* av annan förpliktelse, *skall tagas* i förvar.

Utmäts pantbrev i skepp eller fastighet eller skuldebrev som är in-tecknat i luftfartyg eller reservdelar till luftfartyg hos den in-tecknade egendomens ägare, *skall* pantbrevet eller in-teckningshandlingen tas i förvar. Om beslutet om utmätning av pantbrev avser ett data-pantbrev, *skall kronofogdemyndigheten* begära att *Lantmäteriverket* beslutar att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ lagen (1994:448) om pantbrevsregister inte får vidtas eller att *verket* utfärdar ett skriftligt pantbrev enligt 8 § nämnda lag.

Kan det *antagas* att handling som avses i första eller andra stycket undanhålls eller har förkommit, *skall* i stället sekundogäldenären eller annan förpliktad meddelas förbud att fullgöra sin förpliktelse till annan än *kronofogdemyndigheten* eller den som myndigheten anvisar.

Utmätning av en rättighet som är registrerad enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella in-

Pengar samt löpande skuldebrev och annan handling, vars *uppvisande* utgör villkor för rätt att kräva betalning eller *begära att någon* annan förpliktelse *fullgörs*, *ska tas* i förvar.

Utmäts pantbrev i skepp eller fastighet eller skuldebrev som är in-tecknat i luftfartyg eller reservdelar till luftfartyg hos den in-tecknade egendomens ägare, *ska* pantbrevet eller in-teckningshandlingen tas i förvar. Om beslutet om utmätning av pantbrev avser ett data-pantbrev, *ska Kronofogdemyndigheten* begära att *den statliga lantmäterimyndigheten* beslutar att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ lagen (1994:448) om pantbrevsregister inte får vidtas eller att *den statliga lantmäterimyndigheten* utfärdar ett skriftligt pantbrev enligt 8 § nämnda lag.

Om det *kan antas* att en sådan handling som avses i första eller andra stycket undanhålls eller har förkommit, *ska* i stället sekundogäldenären eller annan förpliktad meddelas förbud att fullgöra sin förpliktelse till annan än *Kronofogdemyndigheten* eller den som myndigheten anvisar.

Utmätning av en rättighet som är registrerad enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella in-

¹ Senaste lydelse 2004:1202.

Nuvarande lydelse

strument *skall* säkerställas genom registrering av utmätningen enligt den lagen. Utmäts en rättighet som förvaltas enligt 3 kap. i nämnda lag *skall* säkerställandet i stället ske genom underrättelse till förvaltaren om utmätningen. Detsamma gäller om utmätningen avser en panträtt i en rättighet som förvaltas enligt det kapitlet.

Utmätning av ett elcertifikat eller en rättighet som är registrerad enligt lagen (2003:113) om elcertifikat *skall* säkerställas genom registrering av utmätningen enligt den lagen. Detsamma gäller vid utmätning av en utsläppsrätt eller en rättighet som är registrerad enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsätter.

Föreslagen lydelse

strument *ska* säkerställas genom registrering av utmätningen enligt den lagen. Utmäts en rättighet som förvaltas enligt 3 kap. nämnda lag, *ska* säkerställandet i stället ske genom underrättelse till förvaltaren om utmätningen. Detsamma gäller om utmätningen avser en panträtt i en rättighet som förvaltas enligt det kapitlet.

Utmätning av ett elcertifikat eller en rättighet som är registrerad enligt lagen (2003:113) om elcertifikat *ska* säkerställas genom registrering av utmätningen enligt den lagen. Detsamma gäller vid utmätning av en utsläppsrätt eller en rättighet som är registrerad enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsätter.

7 §²

Egendom som är i tredje mans besittning får tas i förvar, förseglas eller märkas, när en sådan åtgärd föreskrivs i 2–5 §§. Om ett beslut om utmätning av pantbrev avser ett datapantbrev och tredje man är registrerad som pantbrevshavare, får *kronofogdemyndigheten* begära att *Lantmäteriverket* beslutar att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ lagen (1994:448) om pantbrevsregister inte får vidtas.

I fråga om pantbrev och andra inteckningshandlingar som är belånade tillämpas bestämmelserna i första stycket endast om det finns särskilda skäl. Om egendomen inte tas i förvar eller ett sådant beslut som avses i första stycket andra meningen inte meddelas, *skall* i stället förbud meddelas innehavaren att utan *kronofogdemyndighe-*

Egendom som är i tredje mans besittning får tas i förvar, förseglas eller märkas, när en sådan åtgärd föreskrivs i 2–5 §§. Om ett beslut om utmätning av pantbrev avser ett datapantbrev och tredje man är registrerad som pantbrevshavare, får *Kronofogdemyndigheten* begära att *den statliga lantmäterimyndigheten* beslutar att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ lagen (1994:448) om pantbrevsregister inte får vidtas.

I fråga om pantbrev och andra inteckningshandlingar som är belånade tillämpas bestämmelserna i första stycket endast om det finns särskilda skäl. Om egendomen inte tas i förvar eller ett sådant beslut som avses i första stycket andra meningen inte meddelas, *ska* i stället förbud meddelas innehavaren att utan *Kronofogdemyndighe-*

² Senaste lydelse 2003:258.

Nuvarande lydelse

tens tillstånd lämna ut egendomen eller vidta någon annan åtgärd med den till skada för sökanden.

Om tredje man har handpanträtt eller retentionsrätt i egendom som tas i förvar, innehar *kronofogdemyndigheten* egendomen för *hans* räkning.

Föreslagen lydelse

tens tillstånd lämna ut egendomen eller vidta någon annan åtgärd med den till skada för sökanden.

Om tredje man har handpanträtt eller retentionsrätt i egendom som tas i förvar, innehar *Kronofogdemyndigheten* egendomen för *tredje mannens* räkning.

12 kap.5 §³

Pantbrev som gäller i fastigheten och *ej* är belånat får *tagas* i förvar av *kronofogdemyndigheten*. Sedan pantbrevet har tagits i förvar, får det *ej* pantförskrivas utan myndighetens tillstånd.

I fråga om datapantbrev *skall kronofogdemyndigheten* i stället begära att *Lantmäteriverket* beslutar om att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ lagen (1994:448) om pantbrevsregister inte får vidtas. När ett sådant beslut har meddelats, får pantbrevet inte användas för pantsättning utan *kronofogdemyndighetens* tillstånd.

Pantbrev som gäller i fastigheten och *inte* är belånat får *tas* i förvar av *Kronofogdemyndigheten*. Sedan pantbrevet har tagits i förvar, får det *inte* pantförskrivas utan myndighetens tillstånd.

I fråga om datapantbrev *ska Kronofogdemyndigheten* i stället begära att *den statliga lantmäterimyndigheten* beslutar om att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ lagen (1994:448) om pantbrevsregister inte får vidtas. När ett sådant beslut har meddelats, får pantbrevet inte användas för pantsättning utan *Kronofogdemyndighetens* tillstånd.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

³ Senaste lydelse 2003:258.

4 Förslag till lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970:988)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 7 a och 34 a §§ samt 19 kap. 5 § fastighetsbildningslagen (1970:988)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

7 a §²

Om en kommun är sakägare vid en förrättning som handläggs av en kommunal lantmäterimyndighet får kommunen eller en annan sakägare begära att förrättningen i stället *skall* handläggas av lantmäterimyndigheten i länet.

En sådan begäran *skall* göras hos förrättningslantmätaren innan förrättningen avslutats. Förrättningen *skall* då avbrytas och ärendet överlämnas till lantmäterimyndigheten i länet.

Bestämmelserna i denna paragraf omfattar inte förrättningar som grundas på avtal om köp, byte eller gåva enligt 4 kap. jordabalken.

Om en kommun är sakägare vid en förrättning som handläggs av en kommunal lantmäterimyndighet, får kommunen eller en annan sakägare begära att förrättningen i stället *ska* handläggas av *den statliga* lantmäterimyndigheten.

En sådan begäran *ska* göras hos förrättningslantmätaren innan förrättningen *har* avslutats. Förrättningen *ska* då avbrytas och ärendet överlämnas till *den statliga* lantmäterimyndigheten.

34 a §³

Lantmäterimyndigheten i länet får uppdra åt en annan *statlig eller kommunal* myndighet med kompetens inom lantmäteriområdet att utföra åtgärder enligt 4 kap. 25 § första stycket, 27 och 28 §§.

Den statliga lantmäterimyndigheten får uppdra åt en annan myndighet med kompetens inom lantmäteriområdet att utföra åtgärder enligt 4 kap. 25 § första stycket, 27 och 28 §§.

¹ Lagen omtryckt 1992:1212.

² Senaste lydelse 1995:1394.

³ Senaste lydelse 1995:1394.

Lydelse enligt prop. 2007/08:54 Föreslagen lydelse

19 kap.

5 §⁴

Rätt till ersättning av staten har den som lider skada på grund av ett tekniskt fel i fastighetsregistrets allmänna del eller i en anordning som är ansluten till registret hos *Lantmäteriverket*, en lantmäterimyndighet eller en myndighet som avses i 4 kap. 34 a §.

Rätt till ersättning av staten har den som lider skada på grund av ett tekniskt fel i fastighetsregistrets allmänna del eller i en anordning som är ansluten till registret hos *den statliga lantmäterimyndigheten*, en *kommunal* lantmäterimyndighet eller en myndighet som avses i 4 kap. 34 a §.

Ersättningen ska efter skälighet sättas ned eller helt falla bort, om den skadelidande har medverkat till skadan genom att utan skälig anledning låta bli att vidta åtgärder för att bevara sin rätt eller om den skadelidande på något annat sätt har medverkat till skadan genom eget vållande.

En ägare eller rättighetshavare som drabbas av skada till följd av ett beslut om rättelse enligt 4 § tredje stycket har rätt till ersättning av staten. Ersättning lämnas dock inte, om den skadelidande med hänsyn till felets art eller andra omständigheter hade bort inse att fel förekommit.

I fråga om ersättning som avses i denna paragraf *äger* 18 kap. 5 och 7 §§ jordabalken *motsvarande tillämpning*.

I fråga om ersättning som avses i denna paragraf *tillämpas* 18 kap. 5 och 7 §§ jordabalken *på motsvarande sätt*.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

⁴ Senaste lydelse 2000:233.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter

Härigenom föreskrivs att 25, 29 och 66 §§ lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 §¹

En samfällighetsförening registreras hos den statliga lantmäterimyndigheten *i det län där föreningens styrelse enligt stadgarna har sitt säte.*

Hos *varje* statlig lantmäterimyndighet *skall* föras samfällighetsföreningsregister för införing av de uppgifter som enligt denna lag eller någon annan författning *skall* anmälas för registrering eller annars *intagas* i registret. I fråga om registrering i samfällighetsföreningsregistret gäller 15 kap. 4 § första–tredje styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. *Därvid skall hänvisningen i* paragrafens tredje stycke *gälla klandertalan som avses i 23 § första stycket och 53 § andra stycket denna lag. Ett beslut om sådan ändring av stadgarna att styrelsens säte skall flyttas från ett län till ett annat får dock inte registreras, om samfällighetsföreningens firma på grund av bestämmelserna i 29 § första stycket andra meningen denna lag inte får föras in i det senare länets samfällighetsföreningsregister.*

En samfällighetsförening registreras hos den statliga lantmäterimyndigheten.

Hos *den* statliga lantmäterimyndigheten *ska det* föras *ett* samfällighetsföreningsregister för införing av de uppgifter som enligt denna lag eller någon annan författning *ska* anmälas för registrering eller annars *tas in* i registret. *I registret ska uppgifterna föras separat för varje län. Uppgifter om en samfällighetsförening ska föras i den del av registret som avser det län där föreningens styrelse enligt stadgarna har sitt säte.* I fråga om registrering i samfällighetsföreningsregistret gäller 15 kap. 4 § första–tredje styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. *Hänvisningen i den* paragrafens tredje stycke *ska gälla klandertalan som avses i 23 § första stycket och 53 § andra stycket denna lag. Ett beslut om en sådan ändring av stadgarna att styrelsens säte ska flyttas från ett län till ett annat får dock inte registreras, om samfällighetsföreningens firma på grund av bestämmelsen i 29 § första stycket andra meningen denna lag inte får föras in i den delen av samfällighetsföreningsregistret.*

Närmare bestämmelser om samfällighetsföreningsregistret och om avgifter för registrering meddelas av regeringen.

¹ Senaste lydelse 1995:1406.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*29 §²

Samfällighetsförenings firma skall innehålla ordet samfällighetsförening. Firman skall tydligt skilja sig från andra hos den statliga lantmäterimyndigheten registrerade ännu bestående samfällighetsföreningsfirmor. För registrering av samfällighetsförenings firma gäller i övrigt vad som föreskrives i firmalagen (1974:156).

Annan än samfällighetsförening får ej i sin firma använda ordet samfällighetsförening. Den som bryter mot vad som nu sagts dömes till böter.

En samfällighetsförenings firma ska innehålla ordet samfällighetsförening. Firman ska tydligt skilja sig från andra registrerade ännu bestående samfällighetsföreningsfirmor i samma län. För registrering av en samfällighetsförenings firma gäller i övrigt bestämmelserna i firmalagen (1974:156).

Någon annan än en samfällighetsförening får inte använda ordet samfällighetsförening i sin firma. Den som bryter mot det som nu sagts döms till böter.

66 §³

Ärenden som enligt denna lag skall prövas av en lantmäterimyndighet tas, med det undantag som föreskrivs i 25 §, upp av den lantmäterimyndighet inom vars verksamhetsområde samfälligheten är belägen. Är samfälligheten belägen inom flera lantmäterimyndigheters verksamhetsområden, prövas ärendet av den statliga lantmäterimyndighet inom vars verksamhetsområde huvuddelen av samfälligheten är belägen. Detsamma gäller om ärendet rör flera samfälligheter som är belägna inom skilda lantmäterimyndigheters verksamhetsområden.

Mål eller ärende, som enligt denna lag skall prövas av fastighetsdomstol, upptages av den fastighetsdomstol inom vars område samfälligheten är belägen. Ligger samfälligheten under flera fastighetsdomstolar, upptages talan av

Ärenden som enligt denna lag ska prövas av en lantmäterimyndighet tas, med det undantag som anges i 25 §, upp av den lantmäterimyndighet inom vars verksamhetsområde samfälligheten är belägen. Om samfälligheten är belägen inom flera lantmäterimyndigheters verksamhetsområden, prövas ärendet av den statliga lantmäterimyndigheten. Detsamma gäller om ärendet rör flera samfälligheter som är belägna inom skilda lantmäterimyndigheters verksamhetsområden.

Ett mål eller ärende som enligt denna lag ska prövas av fastighetsdomstol tas upp av den fastighetsdomstol inom vars område samfälligheten är belägen. Om samfälligheten ligger under flera fastighetsdomstolar, tas talan upp av den

² Senaste lydelse 1995:1406.

³ Senaste lydelse 1998:379.

Nuvarande lydelse

den domstol under vilken huvuddelen ligger. Detsamma gäller om målet eller ärendet rör flera samfälligheter som ligger under skilda fastighetsdomstolar.

Föreslagen lydelse

domstol under vilken huvuddelen ligger. Detsamma gäller om målet eller ärendet rör flera samfälligheter som ligger under skilda fastighetsdomstolar.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

**6 Förslag till lag om ändring i lagen (1979:217) om
allmän folk- och bostadsräkning år 1980**

Härigenom föreskrivs att i 6 § lagen (1979:217) om allmän folk- och bostadsräkning år 1980 orden "centralnämnden för fastighetsdata" ska bytas ut mot "den statliga lantmäterimyndigheten".

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

7 Förslag till lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152)

Härigenom föreskrivs att 19 kap. 3 och 5 §§ fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap.

3 §¹

Lantmäteriverket och Skatteverket skall undersöka vilka riktvärdestabeller för småhus som inte ingår i lantbruksenhet, som med hänsyn till rådande prisläge bör användas inom olika delar av ett län. Förslag härom skall upprättas. Undersökningen skall även omfatta upprättande av förslag till riktvärdekartor för tomtmark som inte ingår i lantbruksenhet inom länet.

Lantmäteriverket och Skatteverket skall vidare pröva att en tillämpning av förslag till föreskrifter enligt 1 § andra och tredje styckena leder till taxeringsvärden som svarar mot taxeringsvärdenivå enligt 5 kap. 2 § (provvärdering). Motsvarande prövning görs av förslag till riktvärdekartor för tomtmark och riktvärdestabeller för småhus enligt första stycket.

Provvärdering skall göras för varje värdeområde och omfatta det antal överlåtelse inom området (provvärderingsobjekt) som bedöms nödvändigt med hänsyn till områdets karaktär. Om antalet provvärderingsobjekt är för få eller saknas inom ett värdeområde, får provvärdering göras för en grupp av värdeområden som då tillsammans bildar ett provvärderingsområde.

Den statliga lantmäterimyndigheten och Skatteverket ska undersöka och upprätta förslag till

1. vilka riktvärdestabeller för småhus som inte ingår i lantbruksenhet, som med hänsyn till rådande prisläge bör användas inom olika delar av ett län, och

2. riktvärdeskartor för tomtmark som inte ingår i lantbruksenhet inom länet.

Den statliga lantmäterimyndigheten och Skatteverket ska vidare pröva att en tillämpning av förslag till föreskrifter enligt 1 § andra och tredje styckena leder till taxeringsvärden som svarar mot taxeringsvärdenivå enligt 5 kap. 2 § (provvärdering). Motsvarande prövning görs av förslag till riktvärdekartor för tomtmark och riktvärdestabeller för småhus enligt första stycket.

Provvärdering ska göras för varje värdeområde och omfatta det antal överlåtelse inom området (provvärderingsobjekt) som bedöms nödvändigt med hänsyn till områdets karaktär. Om antalet provvärderingsobjekt är för få eller saknas inom ett värdeområde, får provvärdering göras för en grupp av värdeområden som då tillsammans bildar ett provvärderingsområde.

¹ Senaste lydelse 2003:650.

Nuvarande lydelse

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer *beslutar* närmare föreskrifter om indelningen i provvårderingsområden. Ett sådant beslut får inte överklagas.

Föreslagen lydelse

Regeringen eller *den* myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* närmare föreskrifter om indelningen i provvårderingsområden. Ett sådant beslut får inte överklagas.

5 §²

Skatteverket *skall*, i samråd med *Lantmäteriverket* senast den 1 juni året före det år då allmän fastighetstaxering därom äger rum upprätta förslag till riktvärdekartor för tomtmark som inte ingår i lantbruksenhet och riktvärdetabeller för småhus som inte ingår i lantbruksenhet. På samma gång *skall* det föreslås ändringar som behövs i de förslag till föreskrifter som avses i 1 § andra-fjärde styckena.

Referensgrupp *skall* under arbetets gång *beredas* möjlighet att lämna synpunkter.

Skatteverket *ska*, i samråd med *den statliga lantmäterimyndigheten* senast den 1 juni året före det år då allmän fastighetstaxering därom äger rum, upprätta förslag till riktvärdekartor för tomtmark som inte ingår i lantbruksenhet och riktvärdetabeller för småhus som inte ingår i lantbruksenhet. På samma gång *ska* det föreslås ändringar som behövs i de förslag till föreskrifter som avses i 1 § andra-fjärde styckena.

En referensgrupp *ska* under arbetets gång *ges* möjlighet att lämna synpunkter.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

² Senaste lydelse 2003:650.

8 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 2 § sekretesslagen (1980:100)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §²

Sekretess gäller för uppgift som angår verksamhet för att försvara landet eller planläggning eller annan förberedelse av sådan verksamhet eller som i övrigt rör totalförsvaret, om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet om uppgiften röjs. I mål eller ärende enligt särskild lag om försvarsuppfinningar gäller dock sekretess för uppgift om sådana uppfinningar enligt föreskrifter i den lagen.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år. Om särskilda skäl föranleder det, får dock regeringen föreskriva att sekretessen *skall* gälla under längre tid.

Begäran att få ta del av handling som har upprättats av *Lantmäteriverket* eller Sjöfartsverket och som innehåller kart- eller flygbildmaterial av betydelse för totalförsvaret eller uppgift ur *verkets* geodetiska arkiv *skall*, vid tillämpningen av denna paragraf, prövas av *det verk* som har upprättat handlingen.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år. Om särskilda skäl föranleder det, får dock regeringen föreskriva att sekretessen *ska* gälla under längre tid.

Begäran att få ta del av handling som har upprättats av *den statliga lantmäterimyndigheten* eller Sjöfartsverket och som innehåller kart- eller flygbildmaterial av betydelse för totalförsvaret eller uppgift ur *myndighetens* geodetiska arkiv *ska*, vid tillämpningen av denna paragraf, prövas av *den myndighet* som har upprättat handlingen.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 1995:1410.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:531) om
 1985 års folk- och bostadsräkning

Härigenom föreskrivs att i 21 § lagen (1984:531) om 1985 års folk- och bostadsräkning orden "centralnämnden för fastighetsdata" ska bytas ut mot "den statliga lantmäterimyndigheten".

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

10 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990

Härigenom föreskrivs att i 23 § lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990 orden "centralnämnden för fastighetsdata" ska bytas ut mot "den statliga lantmäterimyndigheten".

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

11 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:448) om pantbrevsregister

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:448) om pantbrevsregister¹ dels att i 17, 18 och 20 a §§ ordet ”verket” ska bytas ut mot ”den statliga lantmäterimyndigheten”, dels att 1, 5–11, 12, 14, 15, 20 och 21 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Lantmäteriverket (verket) skall föra ett särskilt register över sådana inteckningar i fast egendom eller tomträtt för vilka det inte finns utfärdat något skriftligt pantbrev (pantbrevsregister).

Den statliga lantmäterimyndigheten ska föra ett särskilt register över sådana inteckningar i fast egendom eller tomträtt för vilka det inte finns utfärdat något skriftligt pantbrev (pantbrevsregister).

Av 6 kap. 1 § jordabalken följer att registrering av en inteckning i pantbrevsregistret innebär att ett datapantbrev utfärdas.

5 §³

På begäran av den som ger in en ansökan om inteckning till inskrivningsmyndigheten *skall verket* föra in en uppgift om inteckningen, om en sådan beviljas, i pantbrevsregistret. Om sökanden begär det, *skall verket* samtidigt föra in en uppgift om pantbrevshavare.

På begäran av den som ger in en ansökan om inteckning till inskrivningsmyndigheten *ska den statliga lantmäterimyndigheten* föra in en uppgift om inteckningen, om en sådan beviljas, i pantbrevsregistret. Om sökanden begär det, *ska den statliga lantmäterimyndigheten* samtidigt föra in en uppgift om pantbrevshavare.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas även i samband med ansökningar om sådana inteckningsåtgärder som avses i 22 kap. 7–9 och 11 §§ jordabalken.

¹ Senaste lydelse av

17 § 2006:719,

18 § 2003:257,

20 § 1995:1414,

20 a § 2003:257.

² Senaste lydelse 1995:1414.

³ Senaste lydelse 2003:257.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*6 §⁴

På begäran av en innehavare av ett skriftligt pantbrev *skall verket* föra in en uppgift om den inteckning som svarar mot pantbrevet i pantbrevsregistret. Om sökanden begär det, *skall verket* samtidigt föra in en uppgift om pantbrevshavare.

En inteckning får föras in i pantbrevsregistret enligt bestämmelserna i första stycket endast om det skriftliga pantbrevet har givits in till *verket*. I samband med införandet i registret *skall* pantbrevet förstöras.

Bestämmelserna i andra stycket gäller inte pantbrev som avses i 22 kap. 5 b § andra meningen jordabalken.

I fråga om inteckningar som har beviljats före den 1 januari 1972 gäller bestämmelserna i denna paragraf om pantbrev även sådana inteckningshandlingar som avses i 24 § lagen (1970:995) om införande av nya jordabalken. En sådan handling behöver dock inte förstöras om den förses med påskrift om att den inte längre medför någon rätt i den intecknade egendomen.

På begäran av en innehavare av ett skriftligt pantbrev *ska den statliga lantmäterimyndigheten* föra in en uppgift om den inteckning som svarar mot pantbrevet i pantbrevsregistret. Om sökanden begär det, *ska myndigheten* samtidigt föra in en uppgift om pantbrevshavare.

En inteckning får föras in i pantbrevsregistret enligt bestämmelserna i första stycket endast om det skriftliga pantbrevet har givits in till *den statliga lantmäterimyndigheten*. I samband med införandet i registret *ska* pantbrevet förstöras.

7 §⁵

Om pantbrevsregistret inte innehåller någon uppgift om pantbrevshavare, *skall verket* på begäran av den enligt 4 § *skall* anses som pantbrevshavare föra in en uppgift om pantbrevshavare i registret.

Om pantbrevsregistret inte innehåller någon uppgift om pantbrevshavare, *ska den statliga lantmäterimyndigheten* på begäran av den enligt 4 § *ska* anses som pantbrevshavare föra in en uppgift om pantbrevshavare i registret.

7 a §⁶

På begäran av den som är registrerad som pantbrevshavare *skall verket* ta bort uppgiften om pantbrevshavare från pantbrevsregistret.

På begäran av den som är registrerad som pantbrevshavare *ska den statliga lantmäterimyndigheten* ta bort uppgiften om pantbrevshavare från pantbrevsregistret.

⁴ Senaste lydelse 2003:257.

⁵ Senaste lydelse 2003:257.

⁶ Senaste lydelse 2003:257.

Nuvarande lydelse

Om sökanden begär det, *skall verket* i samband med en åtgärd enligt första stycket föra in en ny uppgift om pantbrevshavare i registret.

Föreslagen lydelse

Om sökanden begär det, *ska myndigheten* i samband med en åtgärd enligt första stycket föra in en ny uppgift om pantbrevshavare i registret.

8 §⁷

På begäran av den som är registrerad som pantbrevshavare eller som enligt 4 § *skall* anses som pantbrevshavare *skall verket* utfärda ett skriftligt pantbrev som svarar mot inteckningen. *Verket skall* också utfärda ett skriftligt pantbrev, om Kronofogdemyndigheten har utmätt pantbrevet hos den intecknade egendomens ägare och begär att ett skriftligt pantbrev *skall* utfärdas. I samband med att det skriftliga pantbrevet utfärdas *skall* inteckningen tas bort från pantbrevsregistret.

På begäran av den som är registrerad som pantbrevshavare eller som enligt 4 § *ska* anses som pantbrevshavare *ska den statliga lantmäterimyndigheten* utfärda ett skriftligt pantbrev som svarar mot inteckningen. *Den statliga lantmäterimyndigheten ska* också utfärda ett skriftligt pantbrev, om Kronofogdemyndigheten har utmätt pantbrevet hos den intecknade egendomens ägare och begär att ett skriftligt pantbrev *ska* utfärdas. I samband med att det skriftliga pantbrevet utfärdas *ska* inteckningen tas bort från pantbrevsregistret.

9 §⁸

Om en inteckning, som är införd i pantbrevsregistret, dödas eller blir utan verkan, *skall verket* ta bort inteckningen från registret. Om en inteckning blir utan verkan endast till viss del eller blir föremål för åtgärd som avses i 22 kap. 7–9 eller 11 § jordabalken, *skall* uppgift om detta föras in i pantbrevsregistret.

Om en inteckning, som är införd i pantbrevsregistret, dödas eller blir utan verkan, *ska den statliga lantmäterimyndigheten* ta bort inteckningen från registret. Om en inteckning blir utan verkan endast till viss del eller blir föremål för en åtgärd som avses i 22 kap. 7–9 eller 11 § jordabalken, *ska* uppgift om detta föras in i pantbrevsregistret.

10 §⁹

På begäran av den som är registrerad som pantbrevshavare eller som enligt 4 § *skall* anses som pantbrevshavare *skall verket* besluta att

På begäran av den som är registrerad som pantbrevshavare eller som enligt 4 § *ska* anses som pantbrevshavare *ska den statliga lantmäteri-*

⁷ Senaste lydelse 2006:719.

⁸ Senaste lydelse 1995:1414.

⁹ Senaste lydelse 2003:257.

Nuvarande lydelse

inteckningen inte får tas bort från pantbrevsregistret enligt 8 §.

Ett beslut som avses i första stycket gäller till dess att inskrivningsmyndigheten har avslutat ett ärende enligt 22 kap. 7–11 §§ jordabalken. Om pantbrevshavaren begär det, får *verket* häva beslutet även dessförinnan.

Föreslagen lydelse

myndigheten besluta att inteckningen inte får tas bort från pantbrevsregistret enligt 8 §.

Ett beslut som avses i första stycket gäller till dess att inskrivningsmyndigheten har avslutat ett ärende enligt 22 kap. 7–11 §§ jordabalken. Om pantbrevshavaren begär det, får *den statliga lantmäterimyndigheten* häva beslutet även dessförinnan.

11 §¹⁰

På begäran av Kronofogdemyndigheten *skall verket* besluta att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ inte får vidtas. Ett sådant beslut gäller till dess att något annat har förordnats.

På begäran av Kronofogdemyndigheten *ska den statliga lantmäterimyndigheten* besluta att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ inte får vidtas. Ett sådant beslut gäller till dess att något annat har förordnats.

12 §¹¹

En uppgift i pantbrevsregistret *skall* rättas, om uppgiften innehåller någon uppenbar oriktighet till följd av att *verket* eller någon annan har gjort sig skyldig till skrivfel, räknepel eller liknande förbiseende eller till följd av något tekniskt fel. Den vars rätt berörs *skall* ges tillfälle att yttra sig.

En uppgift i pantbrevsregistret *ska* rättas, om uppgiften innehåller någon uppenbar oriktighet till följd av att *den statliga lantmäterimyndigheten* eller någon annan har gjort sig skyldig till skrivfel, räknepel eller liknande förbiseende eller till följd av något tekniskt fel. Den vars rätt berörs *ska* ges tillfälle att yttra sig.

14 §¹²

Tillstånd att bli registrerad som pantbrevshavare meddelas av *verket*.

Vid tillståndsprövningen *skall verket* särskilt beakta

1. att sökanden har tillgång till den tekniska utrustning och den tekniska sakkunskap som fordras för pantbrevssystemets funktion,

Tillstånd att bli registrerad som pantbrevshavare meddelas av *den statliga lantmäterimyndigheten*.

Vid tillståndsprövningen *ska myndigheten* särskilt beakta

¹⁰ Senaste lydelse 2006:719.

¹¹ Senaste lydelse 1995:1414.

¹² Senaste lydelse 1995:1414.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

2. att det finns tillfredsställande former för betalning av stämpelskatt, expeditionsavgifter och registreringsavgifter, och

3. att sökanden även i övrigt uppfyller de krav på lämplighet som bör ställas med hänsyn till pantbrevssystemets uppbyggnad och funktion.

15 §¹³

Tillstånd som avses i 14 § får återkallas om tillståndshavaren inte längre uppfyller de krav som anges i 14 § andra stycket.

När ett beslut om återkallelse av tillstånd har vunnit laga kraft, *skall verket* självmant vidta de åtgärder som anges i 8 §, såvida det inte finns något hinder mot detta enligt 10 eller 11 §.

När ett beslut om återkallelse av tillstånd har vunnit laga kraft, *ska den statliga lantmäterimyndigheten* självmant vidta de åtgärder som anges i 8 §, såvida det inte finns något hinder mot detta enligt 10 eller 11 §.

20 §¹⁴

Verkets beslut enligt denna lag får överklagas hos länsrätten.

Den statliga lantmäterimyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos länsrätten.

21 §¹⁵

Tillfogas någon skada genom oriktig eller missvisande uppgift i pantbrevsregistret eller i annat fall genom fel i samband med uppläggning eller förande av registret, har *han* rätt till ersättning av staten, om det inte visas att felaktigheten beror på en omständighet utanför *verkets* kontroll vars följder *verket* inte skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

Den som tillfogas skada genom oriktig eller missvisande uppgift i pantbrevsregistret eller i annat fall genom fel i samband med uppläggning eller förande av registret har rätt till ersättning av staten, om det inte visas att felaktigheten beror på en omständighet utanför *den statliga lantmäterimyndighetens* kontroll vars följder *myndigheten* inte skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

Ersättningen enligt första stycket kan efter skälighet sättas ned eller falla bort, om vållande på den skadelidandes sida har medverkat till skadan.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

¹³ Senaste lydelse 1995:1414.

¹⁴ Senaste lydelse 1995:1414.

¹⁵ Senaste lydelse 1995:1414.

12 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet

Härigenom föreskrivs att 3–8 §§ lagen (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

En kommun som vill inrätta en kommunal lantmäterimyndighet *skall* ge in en ansökan om tillstånd till *Lantmäteriverket*. Ansökan *skall* vara skriftlig och innehålla den utredning som behövs för ärendets prövning.

En kommun som vill inrätta en kommunal lantmäterimyndighet *ska* ge in en ansökan om tillstånd till *den statliga lantmäterimyndigheten*. Ansökan *ska* vara skriftlig och innehålla den utredning som behövs för ärendets prövning.

4 §

En kommunal lantmäterimyndighet *skall* börja sin verksamhet vid det årsskifte som infaller närmast efter det att ett år förflutit sedan tillståndet meddelades.

Om Lantmäteriverket medger det får verksamheten påbörjas tidigare än vad som framgår av första stycket.

En kommunal lantmäterimyndighet *ska* börja sin verksamhet vid det årsskifte som infaller närmast efter det att ett år förflutit sedan tillståndet meddelades.

Verksamheten får påbörjas tidigare än vad som framgår av första stycket, *om den statliga lantmäterimyndigheten i det enskilda fallet beslutar om det.*

5 §

Den kommunala lantmäterimyndigheten handlägger ärenden om fastighetsbildning, fastighetsbestämning och fastighetsregistrering inom kommunen. Till den statliga lantmäterimyndigheten *i länet skall* dock överlämnas

1. förrättningar som avses i 4 kap. 7 a § andra stycket fastighetsbildningslagen (1970:988),

2. förrättningar som avser flera lantmäterimyndigheters verksamhetsområden,

3. stora jord- och skogsbruksförrättningar som inte omfattar ny bebyggelse,

4. andra särskilda förrättningar som av kompetens- eller resursskäl inte bör handläggas hos myndigheten.

Beslut av den kommunala lantmäterimyndigheten att överlämna en förrättning får inte överklagas.

Den kommunala lantmäterimyndigheten handlägger ärenden om fastighetsbildning, fastighetsbestämning och fastighetsregistrering inom kommunen. Till den statliga lantmäterimyndigheten *ska* dock överlämnas

3. stora jord- och skogsbruksförrättningar som inte omfattar ny bebyggelse, *och*

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

6 §

Lantmäteriverket utövar tillsyn över verksamheten vid de kommunala lantmäterimyndigheterna.

Den statliga lantmäterimyndigheten utövar tillsyn över verksamheten vid de kommunala lantmäterimyndigheterna.

7 §

Om en kommun inte längre vill svara för verksamheten vid en kommunal lantmäterimyndighet, *skall* kommunen anmäla detta till *Lantmäteriverket*. Kommunens tillstånd upphör att gälla vid det årsskifte som infaller närmast efter det att ett år förflutit sedan anmälan kom in till *Lantmäteriverket*.

Om Lantmäteriverket medger det får verksamheten upphöra tidigare än vad som framgår av första stycket.

Om en kommun inte längre vill svara för verksamheten vid en kommunal lantmäterimyndighet, *ska* kommunen anmäla detta till *den statliga lantmäterimyndigheten*. Kommunens tillstånd upphör att gälla vid det årsskifte som infaller närmast efter det att ett år förflutit sedan anmälan kom in till *den statliga lantmäterimyndigheten*.

Verksamheten får upphöra tidigare än vad som framgår av första stycket, om den statliga lantmäterimyndigheten i det enskilda fallet beslutar om det.

8 §

Om verksamheten vid lantmäterimyndigheten inte uppfyller de förutsättningar som anges i 2 § eller om myndigheten i något väsentligt hänseende brister i sin myndighetsfunktion, får kommunens tillstånd återkallas av regeringen efter anmälan från *Lantmäteriverket*.

Om verksamheten vid *den kommunala lantmäterimyndigheten* inte uppfyller de förutsättningar som anges i 2 § eller om myndigheten i något väsentligt hänseende brister i sin myndighetsfunktion, får kommunens tillstånd återkallas av regeringen efter anmälan från *den statliga lantmäterimyndigheten*.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

**13 Förslag till lag om upphävande av lagen (1995:1395)
om ny beteckning på Statens lantmäteriverk och
Centralnämnden för fastighetsdata**

Härigenom föreskrivs att lagen (1995:1395) om ny beteckning på Statens lantmäteriverk och Centralnämnden för fastighetsdata ska upphöra att gälla vid utgången av augusti 2008.

14 Förslag till lag om upphävande av lagen (1995:1396)
om ny beteckning på fastighetsbildningsmyndighet,
fastighetsregistermyndighet och överlantmäteri-
myndighet

Härigenom föreskrivs att lagen (1995:1396) om ny beteckning på fastighetsbildningsmyndighet, fastighetsregistermyndighet och överlantmäterimyndighet ska upphöra att gälla vid utgången av augusti 2008.

15 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:292) om avveckling av stadgad åborätt och landgille

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1999:292) om avveckling av stadgad åborätt och landgille ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Lantmäterimyndigheten i länet skall på begäran av Lantmäteriverket utreda vilken jord som är föremål för landgille och vem som är att anse som brukare av jorden. Vid utredning och redovisning skall i tillämpliga delar gälla vad som sägs om äganderättsutredningen i lagen (1971:1037) om äganderättsutredning och legalisering. Staten skall dock betala förrättningskostnader som avses i 2 kap. 6 § fjärde stycket fastighetsbildningslagen (1970:988). Brukaren skall anses ha framställt anspråk på äganderätt till den brukade egendomen. Motsvarar landgillejord inte hel registerfastighet skall fastigheten anses delad genom sämjedelning som är giltig.

Vid överklagande skall tillämpas 27 § lagen om äganderättsutredning och legalisering.

Den statliga lantmäterimyndigheten ska vid behov utreda vilken jord som är föremål för landgille och vem som är att anse som brukare av jorden. Vid utredning och redovisning ska i tillämpliga delar gälla det som sägs om äganderättsutredningen i lagen (1971:1037) om äganderättsutredning och legalisering. Staten ska dock betala förrättningskostnader som avses i 2 kap. 6 § fjärde stycket fastighetsbildningslagen (1970:988). Brukaren ska anses ha framställt anspråk på äganderätt till den brukade egendomen. Om landgillejord inte motsvarar en hel registerfastighet, ska fastigheten anses delad genom sämjedelning som är giltig.

Vid överklagande ska 27 § lagen om äganderättsutredning och legalisering tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

16 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:224) om fastighetsregister

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2000:224) om fastighetsregister
dels att i 5 § ordet "Lantmäteriverket" ska bytas ut mot "Den statliga lantmäterimyndigheten",
dels att i 7, 8–10 och 12 §§ ordet "Lantmäteriverket" ska bytas ut mot "den statliga lantmäterimyndigheten",
dels att 6 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Lantmäteriverket skall se till att det inte uppkommer otillbörligt intrång i registrerades personliga integritet eller risker från säkerhetssynpunkt. För dessa syften får verket i enskilda fall ställa upp ytterligare villkor utöver dem som anges i 7–10 §§.

Den statliga lantmäterimyndigheten ska se till att det inte uppkommer otillbörligt intrång i registrerades personliga integritet eller risker från säkerhetssynpunkt. För dessa syften får myndigheten i enskilda fall besluta att ytterligare villkor ska gälla utöver dem som anges i 7–10 §§.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

17 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:378) om lägenhetsregister

dels att i 2, 4 och 19 §§ samt punkterna 2, 3 och 7 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen ordet "Lantmäteriverket" ska bytas ut mot "Den statliga lantmäterimyndigheten",

dels att i 9 § samt punkterna 4, 5, 10 och 11 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen ordet "Lantmäteriverket" ska bytas ut mot "den statliga lantmäterimyndigheten",

dels att i punkten 5 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen ordet "verket" ska bytas ut mot "myndigheten",

dels att 2 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Lantmäteriverket skall för de ändamål som anges i 5 § föra ett lägenhetsregister.

Den statliga lantmäterimyndigheten ska för de ändamål som anges i 5 § föra ett lägenhetsregister.

Personuppgiftslagen (1998:204) gäller vid behandling av personuppgifter i lägenhetsregistret, om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag eller annars av 2 § personuppgiftslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

Förslaget till lag om ändring i jordabalken

Lydelse enligt SFS 2008:153

Utskottets förslag

19 kap.

37 §

Rätt till ersättning av staten har den som lider skada på grund av ett tekniskt fel i fastighetsregistrets inskrivningsdel eller i en anordning som är ansluten till registrets inskrivningsdel hos *Lantmäteriverket*, en lantmäterimyndighet eller en myndighet som avses i 4 kap. 34 a § fastighetsbildningslagen (1970:988).

Rätt till ersättning av staten har den som lider skada på grund av ett tekniskt fel i fastighetsregistrets inskrivningsdel eller i en anordning som är ansluten till registrets inskrivningsdel hos *den statliga lantmäterimyndigheten*, en *kommunal* lantmäterimyndighet eller en myndighet som avses i 4 kap. 34 a § fastighetsbildningslagen (1970:988).

Ersättningen ska efter skälighet sättas ned eller helt falla bort om den skadelidande har medverkat till skadan genom att utan skälig anledning låta bli att vidta åtgärder för att bevara sin rätt eller om den skadelidande på något annat sätt har medverkat till skadan genom eget vållande.